

Prof. Jarosław Modzelewski
Wydział Malarstwa
Akademia Sztuk Pięknych
w Warszawie

16-07-2020

Recenzja pracy doktorskiej Pani mgr Karoliny Jabłońskiej sporządzona w związku z przewodem doktorskim w dziedzinie sztuki, w dyscyplinie sztuki plastyczne i konserwacja dzieł sztuki.

Okres pracy nad doktoratem przypadł Karolinie Jabłońskiej na ważny zwrot w jej twórczości. Wcześniejsze zainteresowania ustąpiły miejsca nowym inspiracjom i nowemu podejściu do formy obrazu. Mimo że sztuka doktorantki nadal ogniskuje się na człowieku z jego wadami, słabościami i uczuciami, to malarska realizacja tych motywów jest już zupełnie inna.

Praca doktorska zatytułowana „Ludzka rzecz” opowiada o świecie, w którym artystka jest zanurzona i pokoleniu, do którego należy. Jest to świat podłączony do smartfona będącego okiem, uchem, źródłem informacji i pewnie czasem zastępczą duszą bohaterów jej obrazów. Co ważne, Karolina Jabłońska nie tylko wciela się w rolę obserwatora i badacza tego świata, ale sama jest jego częścią. Opowieści z jej obrazów są jej doświadczeniami, towarzyszy rówieśnikom w zabawie i samotności.

Wydaje się, że artystka znalazła doskonałe środki wyrazu, żeby wyrazić w swoim malarstwie ten szczególny stan samotności rozświetlanej ekranem smartfona, czy też światłami klubowych imprez.

Płynność form, uproszczony rysunek dłoni, nóg i rąk wijących się i zapełniających kadr obrazu przypomina nieco niepowstrzymane sploty figur Keitha Haringa, amerykańskiego gwiazdora pop- i street- artu. Jednak jeśli szukałbym ściślejszych porównań, to przywołałbym malarstwo Edwarda Muncha. Kolor, klimat i gest kształtujący formę u norweskiego malarza wydaje się pokrewny środkom wyrazu Karoliny Jabłońskiej. O ile u niej dominuje „neonowy” modelunek bryły, to u Muncha światło pochodzi z natury. Wspólny jest natomiast lęk, poczucie zagrożenia i

neurotyczny klimat zagubienia wobec uczuć. Są to skojarzenia dość odległe, ale świadczące o powracaniu pewnych wizji za sprawą niezmienności ludzkiej natury. Doktorantka sięga także do inspiracji sztuką dawną, jak w pracach „Aplauz”, czy „Płacząca dama” wciągając wybrane motywy w swój malarski świat. Odważnie stosuje przeskalowanie, świadomie nadaje karykaturalną ekspresję postaciom i rozciąga ich anatomiczny porządek. Komponuje obraz tak, by dominowało poczucie ruchu w przestrzeni. Precyzyjny rysunek zmusza do przyjęcia malowanej rzeczywistości za prawdę, a ta jest nasycona niepokojem i lękiem przed agresją, złymi słowami i zachowaniami. Nawet sen, jak w obrazie „Autoportret – śpiąca” nie przynosi spokoju. Chciałoby się uciec, ale dokąd? Pod ziemię, na plażę? Wszędzie jest tak samo. Doktorantka w części opisowej wnikliwie i trafnie charakteryzuje swoje inspiracje. Przedstawia świat kultowych seriali Netflixa, wpływ portali społecznościowych i Instagrama na wszechobecność fotografii, która stała się nową rzeczywistością wizualną. Na tym tle komentuje swoje cykle malarskie „dyskotekowe”, czy „dziewczyńskie”. Jest uczestnikiem i zarazem komentatorem trudnej i zupełnie nowej rzeczywistości swojego pokolenia. Żyje i maluje „ze zrozumieniem”. Przerysowanie i zamierzona karykaturalność obrazów pozwalają wyostrzyć, doświadczyć, a przede wszystkim zobaczyć w malarstwie rzeczywistość, której w wielu aspektach właściwie nie widać bo przecież jest falą elektromagnetyczną o innej częstotliwości niż światło widzialne.

Poznanie siebie w kontekście realiów, w których żyje i tworzy artystka jest z pewnością warunkiem zachowania kontroli i poradzenia sobie z uczuciami, które wpływają na życie. Malarstwo staje się wtedy obrońcą wrażliwości.

Praca doktorska Karoliny Jabłońskiej jest dziełem artystki wnikliwej i świadomie komentującej losy swojego pokolenia. Jest też, jak sama zauważa, pewnym etapem jej twórczego rozwoju, ale bez wątpliwości znaczącym, oryginalnym i śledzącym ducha czasów.

Z pełnym przekonaniem mogę stwierdzić, że praca doktorska mgr Karoliny Jabłońskiej spełnia warunki określone w ustawie i pozwala rekomendować nadanie jej stopnia doktora w dziedzinie sztuki, w dyscyplinie sztuki plaszcznej i konserwacja dzieł sztuki.

